

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

ФИЛОЗОФИЈА

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2025./2026.

FIL.65.SR.R.K1.28

67606

Начин означавања одговора на листу за одговоре:

Начин исправљања грешака на листу за одговоре:

C *UK*

↑ ↑
Преписан тачан одговор Параф (скраћени потпис)

Начин исправљања грешака у испитној књижици и на листу за уредно писање:

(Матура) државна матура *UK*

↑ ↑ ↑

Прецртан погрешан одговор у заградама Тачан одговор Параф (скраћени потпис)

ОВДЕ ПРИТИСНУТИ И ОТРГНУТИ!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

ФИЛОЗОФИЈА

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

F
I
L
1

Лист за одговоре

D-S065

1.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
2.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
3.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
4.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
5.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
6.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
7.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
8.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
9.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
10.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
11.	A	B	C	D	E	F		
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
12.	A	B	C	D	E	F		
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐		

Шифра оцењивача: _____

FIL.65.SR.R.L1.02

67607

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

F I L 1

13.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	NO ☐		
14.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	NO ☐		
15.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	NO ☐		
16.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	NO ☐		
17.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	NO ☐		
18.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	NO ☐		
19.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	NO ☐
20.	Попуњава оцењивач	0 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	NO ☐

ОВДЕ ПРИТИСНУТИ И ОТРГНУТИ!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

ФИЛОЗОФИЈА

Задатак есејског типа ОЦЕЊИВАЧ 1

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

F
I
L
2

ПРАЗАН ПАПИР

D-S065

1.

Адекватност
кориштења
појмова

Појам 1	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 2	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 3	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 4	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 5	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 6	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐

2.

Аргументација

Проблем 1	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 2	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 3	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 4	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 5	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐

3.

Адекватност
примера
и исказа

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

4.

Састав

1. Постављање проблема	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
2. Решавање проблема	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
3. Закључак	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐

Шифра оцењивача: _____

FIL.65.SR.R.E2.01

67608

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

FIL2

ОВДЕ ПРИТИСНУТИ И ОТРГНУТИ!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

ФИЛОЗОФИЈА

Задатак есејског типа

ОЦЕЊИВАЧ

2

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

F
I
L
2

ПРАЗАН ПАПИР

D-S065

1.

Адекватност
кориштења
појмова

Појам 1	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 2	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 3	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 4	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 5	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Појам 6	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐

2.

Аргументација

Проблем 1	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 2	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 3	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 4	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
Проблем 5	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐

3.

Адекватност
примера
и исказа

	0	☐	1	☐	2	☐
--	---	--------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------

4.

Састав

1. Постављање проблема	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
2. Решавање проблема	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐
3. Закључак	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐

Шифра оцењивача: _____

FIL.65.SR.R.F2.01

67609

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

F I L 2

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри водитељ испитне просторије.

Испит траје **150** минута.

Добро распоредите време како бисте могли решити све задатке.

Испред сваке скупине задатака упутство је за решавање. Пажљиво је прочитајте.

Есеј напишите следећи приложено упутство и смернице за писање есеја.

Есеј обавезно напишите на лист за чистопис у овој испитној књижици.

Пишите читко. Есеј ће се бодовати с нула (0) бодова ако је нечитко написан.

Можете писати по листу за концепт, али се његов садржај неће бодовати.

На 2. страници ове испитне књижице приказани су начин означавања одговора и начини исправљања погрешака. При исправљању погрешака потребно је ставити параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме).

Употребљавајте искључиво хемијску оловку којом се пише плавом или црном бојом.

Кад решите задатке, проверите одговоре.

Проверите јесте ли налепили идентификацијске налепнице на све испитне материјале.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 22 странице, од тога 4 празне.

I Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само **један** је тачан. Тачне одговоре морате да означите знаком X на листу за одговоре. Тачан одговор доноси један бод.

1. Које је од наведених питања у средишту филозофије милетске школе?

- A. Који су извори спознаје?
- B. Шта је прапочело света?
- C. Постоји ли слободна воља?
- D. Како се дефинира лепота?

(1 бод)

2. Пажљиво прочитајте исказ.

На темељу тренутачног положаја звезда на ноћном небу може се с непобитном сигурности одредити све њихове будуће положаје.

Које од наведених стајалишта подразумева наведени исказ?

- A. нихилизам
- B. скептицизам
- C. волунтаризам
- D. детерминизам

(1 бод)

3. Који је од наведених судова, према Кантовој спознајној теорији, аналитички суд *а приори*?

- A. Јабука је црвена.
- B. Притисак ваздуха је висок.
- C. Атлетичар је спортиста.
- D. Писаћи стол је дрвен.

(1 бод)

4. Која се теорија истине заснива на схватању према којем је истина подударност или слагање између судова и објективне стварности?

- A. прагматичка теорија истине
- B. адекватацијска теорија истине
- C. кохеренцијска теорија истине
- D. конструктивистичка теорија истине

(1 бод)

5. Који је од наведених исказа морални суд?

- A. Државне и локалне власти требају одговорно осмислити и праведно проводити програм приуштивог становања.
- B. У Републици Хрватској гради се више стамбених јединица у урбаним центрима неголи у приградским насељима.
- C. Стамбене јединице с квалитетном топлотном изолацијом значајно доприносе уштеди енергије и смањењу трошкова грејања и хлађења.
- D. Грађевинарство је технички захтевна и организационо сложена привредна делатност, али је истодобно и високо профитна.

(1 бод)

6. Који је од наведених филозофа примењивао хедонистички израчун као критеријум процена моралне вредности деловања?

- A. Фридрих Ниче
- B. Имануел Кант
- C. Џереми Бентам
- D. Џон Равлс

(1 бод)

7. Како се назива подручје етичке теорије у којем се **не прописују** норме моралног деловања, него се пропитује значење моралних исказа?

- A. метаетичко подручје
- B. деонтолошко подручје
- C. утилитаристичко подручје
- D. хедонистичко подручје

(1 бод)

Филозофија

8. Како се назива замишљени споразум појединаца којим се одричу природних слобода ради успостављања политичке заједнице која осигурава опште добро и заједничке интересе?

- A. воља свих
- B. општа воља
- C. друштвени уговор
- D. преклапајући консензус

(1 бод)

9. Како се назива филозофско-политичко учење према којем су традиционалне вредности гаранција стабилности друштва те се због тога одбацују нагле и радикалне промене?

- A. анархизам
- B. социјализам
- C. комунизам
- D. конзервативизам

(1 бод)

10. Ко је сувѐрѐн у демократском политичком поретку?

- A. влада
- B. народ
- C. парламент
- D. председник

(1 бод)

II Задаци повезивања

У следећим задацима **сваки** садржај означен бројем повежите **само с једним** одговарајућим садржајем који је означен словом.

Два садржаја означена словом не могу се повезати.

Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

Сваки тачан одговор доноси један бод.

11. Сваки наведени метафизички појам повежите с одговарајућим супротним појмом.

1. нужност
 2. монизам
 3. иманентност
 4. материјализам
-
- A. идеализам
 - B. случајност
 - C. плурализам
 - D. пантеизам
 - E. детерминизам
 - F. трансцендентност

(4 бода)

12. Сваку наведену карактеристичну филозофску тврдњу повежите с одговарајућим филозофом.

1. У идеалној држави филозофи су владари.
 2. Царство слободе наступа након царства нужности.
 3. Државно тело представља, дакле, такође морално биће с једном вољом, а та општа воља представља за све чланове државе меру правде и неправде.
 4. Праведност као правичност кључна је врлина политичких институција.
-
- A. Аристотел
 - B. Жан Ж. Русо
 - C. Џон Лок
 - D. Џон Равлс
 - E. Карл Маркс
 - F. Платон

(4 бода)

III Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (речју, с неколико речи или једноставном реченицом). Одговоре упишите **само** на предвиђено место у овој испитној књижици. Сваки тачан одговор доноси један бод.

13. Који је појам, према Спинозином пантеистичком учењу, подударан бесконачној и вечној природи?

(1 бод)

14. Како се назива Хегелов онтолошки поглед према којем је свет умно уређена целина јер оно што је умно то је стварно, а оно што је стварно, то је умно?

(1 бод)

15. Како се назива спознајно-теоријско стајалиште према којем **није** могућа сигурна и објективна спознаја јер је свакој тврдњи могуће супротставити подједнако извесну протутврдњу?

(1 бод)

16. Који епистемолошки појам означава истинито и оправдано веровање, а које није настало случајно?

(1 бод)

17. Како се, према Имануелу Канту, називају врсте етика према којима се моралне норме **не изводе** из људске рационалности, него из религијских заповеди, друштвених норми и закона?

(1 бод)

18. Који је нововековни филозоф политике, аутор дела *Владар*, заговарао тезу према којој су за оснивање и одржање политичке заједнице допуштена и оправдана сва расположива средства?

(1 бод)

IV Задаци продуженог одговора

У следећим задацима одговорите с неколико реченица, јасно и сажето, усмеравајући се на оно што је битно за задатак.

Одговоре упишите **само** на предвиђено место у овој испитној књижици.

Тачан одговор доноси један, два или три бода.

19. Укратко објасните појмове „нормативна етика“, „дескриптивна етика“ и „метаетика“.

1. „нормативна етика“:

(1 бод)

2. „дескриптивна етика“:

(1 бод)

3. „метаетика“:

(1 бод)

20. Пажљиво прочитајте реченицу:

Кухињска кашика је врста прибора за јело с проширеном овалном удубином и издуженом танком дршком.

У наведеној реченици, према Аристотеловој метафизици, одређен је формални или обликовни узрок којим се објашњавају битна својства или облик појединачно постојећег бића.

Укратко објасните на наведеном примеру кухињске кашике преостала три Аристотелова узрока којим се објашњава бит појединачно постојећих бића.

1. други узрок:

(1 бод)

2. трећи узрок:

(1 бод)

3. четврти узрок:

(1 бод)

V Задатак есејског типа

Пажљиво прочитајте наведени текст. Према понуђеним смерницама напишите есеј с јасном структуром: уводним делом (постављањем тезе или хипотезе), средишњим делом (анализом и аргументацијом) и закључком (синтезом).

Тема есеја: **Предности и ризици вештачке интелигенције**

Милијарде часова људских живота троше се, мењају, искривљују и обогаћују тим постојећим технологијама. Оне доминирају и пословним и приватним деловима нашег живота. Закупљају наш ум и сваки кутак нашег света, од фрижидера, мерача времена, гаражних врата и слушалица до ветротурбина. Обликују целу архитектуру модерног живота. Мобители су прва ствар коју угледамо ујутро и последња коју угледамо увече пре спавања. Технологије су захватиле сваки аспект људског живота: помажу нам пронаћи љубав и нове пријатеље док напајају опскрбне ланце. Утичу на то ко ће бити изабран на изборима и како ћемо и где инвестирати новац, на самосвест наше деце, на нашу моду, храну и све остало.

Неко из поратног света био би запрепашћен нивоом досега нечег што се некад доимало као уско специјализована технологија. Невероватна рачунарска способност ширења и напредовања експоненцијалном брзином, ширења и развијања у готово сваком аспектима живота, постала је доминантна чињеница модерне цивилизације. Ниједан се претходни талас није тако брзо раширио, али историјски обрасци ипак се понављају. У почетку се све доима немогуће и незамисливо. А онда постане неизбежно. А сваки следећи талас већи је и снажнији. (...)

Пионирско истраживање сигурности АИ (*artificial intelligence*, односно *вештачка интелигенција*) још је неразвијено, иновативно подручје усредоточено на напоре да се спрече сви аутономнији системи да се развију покрај наше способности да их разумемо и контролишемо. Ова питања око усклађивања и вредности видим као подврсту ширег проблема обуздавања. Док се милиони улажу у роботiku, биотехнологију и вештачку интелигенцију, релативно мали износи троше се на техничку безбедност неопходну за успешно обуздавање. Главни надгледник биолошког оружја, на пример Комисија за биолошко оружје, има буџет 1,4 милиона и само четири стално запослена радника – мање од просечног Мекдоналдса.

Број истраживача који се баве сигурношћу АИ још је занемарив: порастао је од око стотину по врхунским лабораторијама широм света у 2021. години на 3 до 4 стотине у 2022. години. Узмемо ли у обзир да данас постоји око 30 до 40000 истраживача вештачке интелигенције (и сличан број људи способних саставити DNK), то је шокантно мало. Чак и кад би им се број удесетеростручио – што није вероватно с обзиром на уско грло броја стручњака – не би их било довољно за суочавање с овако озбиљним проблемом. У поређењу с магнитудом оног што би могло кренути по злу, истраживање и безбедност и етике вештачке интелигенције је маргинално. Само мали број установа, захваљујући ограниченим ресурсима, озбиљно води

рачуна о проблемима техничке безбедности. Па ипак, сигурносне одлуке које доносимо данас промениће будући смер технологије и човечанства.

(...) Сама употреба речи *етика* у овом контексту прискрбила би ми зачуђене погледе; данас је, нажалост, у опасности да постане још једна помодна реч која се претерано употребљава. Ипак, довела је до стварне промене омогућивши смислену расправу и побијање. Обећавајуће је да су се истраживања етичке вештачке интелигенције нагло проширила – петероструко у објавама од 2014. године. На индустријској страни пораст је још бржи; истраживања етичке вештачке интелигенције уза учествовање индустрије из године у годину расту 70 посто. Некад је било чудно затећи моралне филозофе, политологе и културне антропологе у технолошком подручју, данас већ мање. Међутим, главни недостаци у изношењу нетехничких перспектива и уношењу различитих гласова у расправе још су превише уобичајени: обуздана технологија пројект је који захтева различите дисциплине и перспективе. Проактивно запошљавање за те задатке је нужно.

У свету укореењених потицаја и недовољне регулације технологија треба критичаре не само извана него и изнутра. (...)

Безбедна, обуздана технологија је попут либералне демократије – није коначно, завршно стање; то је трајан процес, осетљива равнотежа која се мора активно одржавати и штитити. Не постоји тренутак у којем ћемо моћи рећи, ето, решили смо проблем ширења технологије! Уместо тога, морамо пронаћи проходну стазу, осигурати да је довољан број људи посвећен одржавању бескрајне равнотеже између отворености и затварања.

Уместо пролаза који имплицира јасан смер путовања, обуздавање замишља као уску опасну стазу обавијену маглом, са стрмим провалијама с обе страна, на корак од катастрофе или дистопије; не види се далеко напред, а док корачате, пут завија и скреће те поставља неочекиване препреке.

С једне стране, потпуна отвореност свим експериментима и развоју рецепт је за катастрофу. Кад би се свако на свету играо нуклеарним бомбама, у једном би тренутку избио нуклеарни рат. Отвореност је била благодат за технолошки развој и потицај општем развоју. Али то није примерена филозофија за моћне моделе вештачке интелигенције или синтетске организме; овде би то требало бити забрањено. Те се технологије не би требале делити, а камоли употребљавати или развијати, без строгих контролних механизма. (...)

Надолазећи талас промениће свет. На крају, људи можда више неће бити главни планетарни покретачи, као што смо на то били навикнути. Живећемо у епохи у којој већина наше дневне интеракције неће бити с другим људима него с вештачком интелигенцијом. То може звучати чудно, или застрашујуће, или апсурдно, али то се догађа. Претпостављам да већ добар део дана проводите пред екраном. Заправо, можда више времена проводите зурећи у заслоне рачунала него у било коју особу, укључујући супружника и властиту децу.

уређено према: Мустафа Сулејман, *Надолазећи вал*

Смернице за писање

У есеју одредите појмове:

- раширеност и досег технологије
- неизбежан развој вештачке интелигенције
- опасност од вештачке интелигенције
- проблеми безбедности живота
- етика вештачке интелигенције
- обуздавање технологије за добробит човечанства.

У есеју одговорите на постављена питања и задатке:

1. Објасните зашто је, према аутору текста, даљњи развој вештачке интелигенције истодобно потребан, неизбежан и ризикантан.
2. Објасните како вештачка интелигенција негативно утиче на људски начин живота и зашто, према аутору текста, може угрозити човечанство.
3. Објасните на које бисмо све начине, према аутору текста, требали надзирати развој и утицај вештачке интелигенције те коју улогу у томе имају нетехничке дисциплине.
4. Објасните зашто, према аутору текста, питање обуздавања технологије нема коначно решење него је ствар динамичке равнотеже коју аутор упоређује са стрмом стазом пуном опасности.
5. Објасните је ли допуштено, према Вашем суду, чинити све оно што је технички могуће чинити односно зашто је данас подручје техничког напретка животно важан предмет етичког просуђивања.

Аргументацију у есеју поткрепите примерима:

1. постигнућа која би било немогуће остварити без убрзаног развоја рачунарске технологије и вештачке интелигенције
2. ситуација у којима се вештачка интелигенција показала погубном за човека.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Празна страница

Празна страница

Празна страница

Празна страница